

Milieufiche

Nieuwe milieukwaliteitsnormen oppervlaktewater, waterbodems en grondwater

Sinds 21 januari 2011 zijn de nieuwe milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewater van kracht. Het besluit betekent een diversifiëring en een verstrenging van het milieubeleid, in het bijzonder voor 170 gevaarlijke stoffen. Er zijn tevens nieuwe milieukwaliteitsnormen voor waterbodems en grondwater vastgelegd.

In deze milieufiche geven wij u een beknopt overzicht van de belangrijkste wijzigingen en de concrete consequenties.

Milieukwaliteitsnormen oppervlaktewater

In navolging van Europa zijn in de Vlaamse wetgeving nieuwe milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewater opgenomen. Ze nemen de Europese normen over en vullen ze aan. De publicatie dateert van 9 juli 2010, 10 dagen na de publicatie van de stroomgebiedbeheerplannen (zie verder) zijn ze in werking getreden.

Voor biologische en algemeen fysisch-chemische parameters zijn specifieke normen per type waterloop vastgelegd. Het zijn richtwaarden die bepalend zijn voor de beoordeling van de ecologische toestand van de waterloop. Ze hebben geen rechtstreeks gevolg voor de normen voor lozing van afvalwater gezien voor

deze parameters meestal reeds algemene lozingsnormen bestaan.

Lozing bedrijfsafvalwater

Bij de nieuwe milieukwaliteitsnormen wordt niet meer rechtstreeks getoetst aan de milieukwaliteitsnorm zelf maar aan een meer praktische waarde, het "indelingscriterium". Deze is dezelfde voor elk type water.

De toetsing blijft ongewijzigd: wanneer een gevaarlijke stof geloosd wordt in concentraties hoger dan de milieukwaliteitsnorm, moet een lozingsnorm opgenomen worden in de milieuvergunning. Een bedrijf moet dus zelf een norm aanvragen, zo niet moeten de concentratie in het effluent onder de milieukwaliteitsnorm blijven.

De Beste Beschikbare Technieken (BBT) vormen altijd het minimale kader waarbinnen vergunningsvoorwaarden moeten worden vastgelegd.

Daarnaast dienen de lozingsnormen te worden afgestemd op de ecologie van de ontvangende waterloop.

Bij het bepalen van de norm zal, indien debietgegevens voor de ontvangende waterloop ontbreken, zoals vroeger een tienvoudige verdunding toegepast worden. Bij waterlopen met grotere debieten kan een hogere verdunningsfactor toegepast worden, bij kleine waterlopen met lage debieten een lagere verdunningsfactor.

Voor prioritaire stoffen (PS) moeten evenwel maatregelen genomen worden gericht op progressieve vermindering van de verontreiniging. Voor prioritaire gevaarlijke stoffen (PGS) moeten maatregelen genomen worden met het oog op stopzetting of geleidelijke beëindiging van lozingen, emissies en verliezen.

De algemene en sectorale lozingsvoorwaarden uit Vlarem blijven in eerste instantie van toepassing. Verwacht wordt dat deze in de toekomst zullen aangepast worden.

Impact voor de bedrijven

De impact voor de bedrijven wordt voorlopig laag ingeschat. Slechts enkele van de 170 gevaarlijke stoffen zijn relevant voor de lozing van bedrijfsafvalwater. Het gaat voornamelijk om: arseen, barium, seleen, nikkel en kwik.

Toch is het goed uw afvalwater-emissies eens onder de loep te nemen.

Indien u één van de 170 gevaarlijke stoffen loost in concentraties boven het nieuwe indelingscriterium, moet u binnen de 6 maanden aanpassing van de lozingsvoorwaarde

in uw milieuvergunning aanvragen. En dit geldt zowel voor lozingen in oppervlaktewater als voor lozingen op de riolering!

Stroomgebiedbeheerplannen

Alle EU-lidstaten moeten, in uitvoering van de Europese kaderrichtlijn Water, stroomgebiedbeheerplannen (SGBP) maken. Vlaanderen gaat gefaseerd en gebiedsgericht te werk. De SGBP's voor de Schelde en de Maas zijn gepubliceerd op 11 januari 2011.

Deze bevatten maatregelen om de volgende zes jaar de toestand van het water in Vlaanderen te verbeteren.

Voorbeelden van maatregelen zijn: de aanleg van bufferstroken, de sanering van waterbodems, het herstel van de oorspronkelijke structuur van waterlopen, de opheffing van vis-migratieknelpunten, de aanleg van overstromingsgebieden of de optimalisering van de afvalwatersanering.

Milieukwaliteitsnormen waterbodem

De nieuwe milieukwaliteitsnormen voor waterbodems zijn richtwaarden die het milieukwaliteitsniveau bepalen dat zo veel mogelijk moet worden bereikt of gehandhaafd. Ze gelden niet als saneringscriterium.

De aanpak van verontreinigde waterbodems wordt reeds geregeld in het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming. Deze is er op gericht om historisch verontreinigde waterbodems aan te kunnen pakken en richt zich specifiek op verontreinigde waterlopen waarvoor een aanpak noodzakelijk is om ecologische redenen. De nieuwe milieukwaliteitsnormen daarentegen

zijn algemeen.

Milieukwaliteitsnormen grondwater

De nieuwe milieukwaliteitsnormen voor grondwater bestaan uit algemene grondwaterkwaliteitsnormen, specifieke achtergrondniveau's en drempelwaarden.

De kwaliteitsdoelstellingen hebben vooral betrekking op de vermindering van de verontreiniging van grondwater door nutriënten, bestrijdingsmiddelen, verzilting of puntbronnen.

In de bijlage worden nu ook meer specifieke kwantiteitsdoelstellingen vastgelegd, met name:

- Geen negatieve effecten op grondwaterafhankelijke ecosystemen. De winningen veroorzaken ook geen zoutwaterintrusie.
- De spanning in de lagen wordt behouden zodat er geen oxidatie optreedt.
- Er komen geen regionale verlaagde grondwaterpeilen voor die grondwaterkwaliteitsveranderingen veroorzaken.
- Het debiet dat toestroomt naar de waterlopen blijft voldoende groot zodat waterlopen in stand worden gehouden. Een verlaging van deze toestroom leidt niet tot het niet-behalen van de milieukwaliteitsnormen voor het ontvangende oppervlaktewater.

De milieukwaliteitsnormen zijn richtwaarden bij de beoordeling van milieuvergunningen. Vermoed kan worden dat ze het uitbreiden van grondwaterwinningen nog wat meer zullen bemoeilijken.

Ander waternieuws

Enkele andere recente wijzigingen ivm water:

- Vrijstelling heffing bronbemaling: er moet enkel nog heffing betaald

worden voor bronbemalingen (subrubriek 53.2 van Vlare I) bij lozing op een openbare riolering die aangesloten is op een rioolwaterzuiveringsinstallatie; in geval van bronbemalingen van > 6 maand of van ≤ 6 maand met een debiet > 10 m³/h. Uitzondering: bronbemaling <6 weken bij gezinswoning met kelderverdieping van max. 150 m². Er geldt een verlaagd tarief (sector 58 ipv 55).

- Bij onvolledige debietmeetgegevens voor de afvalwateraangifte worden voor de periodes waarvoor tellerstanden beschikbaar zijn, de tellerstanden in rekening gebracht. Voor de periodes waar deze ontbreken, wordt met de vergunde hoeveelheid of met het nominaal pompvermogen gerekend.
- Uitstel voor verzegeling van oude debietmeters (vóór 31/12/2003): geen sanctie indien VMM deze nog niet is komen verzegelen. De recentere debietmeetsystemen moeten door de leverancier, de installateur of een erkend deskundige grondwater of oppervlaktewater verzegeld worden indien de heffingsplichtige hiervan gebruik wil maken voor de berekening van Qj.
- VMM kan gedurende 5 jaar (ipv 3 jaar) de heffing op de grondwaterwinning rechtzetten indien geen correcte aangifte was ingevuld, voor afvalwater was dit al zo.
- Het nieuwe Vlaamse reglement inzake erkenningen (VLAREL) is gepubliceerd op 01/02/2011 en retroactief in werking getreden op 1 januari 2011. Daarmee zal ook de nieuwe regeling rond het nullozerstatuut in voege treden, (zie milieufiche 40).

Inlichtingen

① Voor verdere info kan u steeds terecht bij Antea Group.